RENÉ DESCARTES (EGMOND)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
4 FEBRUARI 1647
4535A

Antwoord op Huygens' brief van 7 januari 1647 (Roth 1926, nr. 104, pp. 249-250; Waard 15, nr. 1582, pp. 22-23).

Samenvatting: Descartes bedankt Huygens voor de abelmoszaden en zegt dit liever mondeling te hebben willen doen zodat zij zich ook hadden kunnen onderhouden over de muziektheorie, en Bans ideeën daarover. Hij zal wachten tot het lente wordt. Wellicht zal hij nog eens over muziektheorie schrijven.

Over een antwoord van Huygens is niets bekend. Descartes schreef opnieuw op 12 mei 1647 (Roth 1926, nr. 106, pp. 251-254).

Primaire bron: Parijs, Bibl. Nat. Ms. Fr. Nouv. Acq. 23084, fols. 213-214: brief (dubbelvel, 21x30cm, a|d; autograaf).

Vroegere uitgaven: Roth 1926, nr. 105, pp. 250-251: volledig.
— Adam 4R, pp. 790-791 = Roth 1926, pp. 250-251.
— Adam & Milhaud 7, nr. 579, p. 267: volledig

Naam: Joan Albert Ban.

Glossarium: musique (muziek).

Transcriptie

À Monsieur

Monsieur de Zuylichem, Chevalier, Conseiller et Secrétaire de Son Altesse,

à La Haye.

Monsieur,

Je pensois vous aller remercier de bouche pour les ambrètes que vous m'avez fait la faveur de m'envoyer, et apprendre aussy de vostre bouche les choses que vous avez remarquées touchant mes imaginations de musique. Mais le froid me retient au logis, et je pense que j'attendray à me donner l'honneur de vous voir jusques à ce que la saison soit plus douce.

Cependant je ne puis m'abstenir d'escrire ces lignes, pour vous prier de continuer en la volonté de me faire part de vos considérations sur le sujet de ma dispute avec Bannius, car je ne doute point qu'elles ne servent beaucoup à mon instruction, et si je ne meurs que de vieillesse, j'ay encore envie quelque jour d'escrire de la théorie de musique.

En quelque tems que je meure ou que je vive, je seray tousjours avec beaucoup de zèle,

Monsieur,

vostre très-humble et très-obéissant serviteur
Des Cartes.

D'Egmond, le 4 Février 1647.

© Rudolf Rasch, transcripties en vertalingen

https://resources.huygens.knaw.nl/briefwisselingconstantijnhuygens/brief/nr/n0278

Vertaling

Aan de heer van Zuilichem, ridder, raad en secretaris van Zijne Hoogheid,

te Den Haag.

Mijnheer,

Ik was van plan u mondeling te bedanken voor de abelmoszaden die u mij hebt willen [1]sturen, en dan ook uit uw mond te vernemen wat u had op te [2]merken aangaande mijn gedachten over de muziek. De koude doet mij echter thuis blijven, en ik denk dat ik zal wachten tot het seizoen wat vriendelijker is voordat ik mij de eer gun u op te zoeken.[3]

Toch kan ik mijzelf niet weerhouden deze regels te schrijven, om u te vragen door te gaan mij op de hoogte te willen houden van uw beschouwingen over het thema van mijn gedachtenwisseling met [de heer Joan Albert] Ban, want ik twijfel er niet aan dat zij veel tot mijn lering zullen bijdragen en wanneer ik niet anders sterf dan van ouderdom, zal ik ooit nog eens zin hebben om te schrijven over de theorie van de muziek.

Of ik nu dood of levend ben, ik zal altijd vol ijver zijn,

mijnheer,

uw nederige en gehoorzame dienaar
René Descartes.

Egmond, 4 februari 1647.

1. Met Huygens' brief van 7 januari 1647 (Roth 1926, nr. 104, pp. 249-250; Waard 15, nr. 1582, pp. 22-23).
2. Verwijst naar de volgende passage uit Huygens' brief van 7 januari 1647: 'Je vous rends donq, tost ou tard, mes remerciemens très-humbles pour la très-bonne réfutation du pauvre Bannius. Il avoit besoin d'un censeur de vostre autorité, que seule il recognoissoit parmi nous autres petits chiens, qu'il croyoit ne faire qu'aboyer. Cependant, j'ay creu avoir le mot à dire en ceste matière, et en suis encor d'advis, mais cela seroit long pour ce papier. À quelqu'entreveue nous nous en entretiendrons.' (Ik betuig u dus nederig, vroeg of laat, mijn dank voor de voortreffelijke weerlegging van onze arme [Joan Albert] Ban. Wat hij nodig had was een beoordelaar met uw gezag, dat hij als enige zou erkennen tussen ons kleine hondjes die hij alleen maar wat vond blaffen. Toch meende ik over deze materie een woordje te mogen zeggen, en ben ik nog steeds die mening toegedaan, maar dat zou te lang worden voor deze brief. Bij een of andere ontmoeting zullen wij ons erover onderhouden.) Huygens verwijst naar Descartes' ongedateerde brief aan Ban van eind 1640 of begin 1641 (Roth 1926, Appendix D, nr. 122, pp. 293-298; Adam 3R, pp. 829-834 = Roth 1926; Rasch 2005).
3. Descartes ging eind maart naar Den Haag.

© Rudolf Rasch, transcripties en vertalingen

https://resources.huygens.knaw.nl/briefwisselingconstantijnhuygens/brief/nr/n0278